II

(Актове, приети по силата на Договорите за ЕО/Евратом, чието публикуване не е задължително)

ПРЕПОРЪКИ

СЪВЕТ

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 14 май 2008 година

относно общи насоки за икономическата политика на държавите-членки и Общността (2008—2010 г.)

(2008/390/ЕО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 99, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Комисията,

като взе предвид обсъждането от Европейския съвет на 13 и 14 март 2008 г.,

като има предвид, че Европейският парламент прие резолюция относно препоръката на Комисията,

ПРЕПОРЪЧВА:

РАЗДЕЛ А

МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПОЛИТИКИ ЗА РАСТЕЖ И РАБОТНИ МЕСТА

A.1. *Макроикономически политики, създаващи условия за по-голям растеж и повече работни места*

Осигуряване на икономическа стабилност за повишаване на заетостта и потенциала за растеж

Стабилните макроикономически политики и структурните реформи по отношение на пазарите на стоки, труд и капитали имат основно значение за поддържането на добре балансиран икономически растеж и за пълноценното осъществяване на потенциала за растеж. Паричните политики могат да дадат своя принос чрез поддържане на стабилност на цените и, без да се засяга тази цел, чрез подкрепа за други общи икономически политики, отнасящи се до растежа и заетостта. За новите държави-членки ще бъде от значение политиките в паричната сфера и обменния курс да допринасят за постигане на конвергенция. Режимите на обменния курс съставляват важна част от цялостната рамка на икономическата и парична политика и следва да бъдат ориентирани към постигане на реална и устойчива номинална конвергенция. На определен етап след присъединяването участието в механизма на обменните курсове (ERM II) следва да подпомогне тези усилия.

Осигуряването на стабилна бюджетна позиция ще позволи пълноценното и симетрично действие на автоматичните бюджетни стабилизатори през целия цикъл с оглед стабилизиране на производството съобразно потенциала. Предизвикателството пред държавите-членки, които вече са постигнали стабилни бюджетни позиции, е да ги удържат. За останалите държави-членки е от първостепенно значение да предприемат всички необходими коригиращи мерки за постигане на своите средносрочни бюджетни цели, особено ако икономическите условия се подобрят, като по този начин избегнат проциклични политики и се поставят в положение, осигуряващо достатъчно възможности за пълноценно действие на автоматичните стабилизатори през целия цикъл преди следващия икономически спад. По-специално, в съответствие с доклада за реформата на Пакта за стабилност и растеж (ПСР), утвърден от Европейския съвет на 22 март 2005 г., държавите-членки от еврозоната и ERM II, които още не са постигнали своите средносрочни бюджетни цели, следва да постигнат годишна корекция в рамките на цикличните корекции, като се изключат единичните и други временни мерки, от 0,5 % от БВП като база за сравнение.

Средносрочните бюджетни цели се диференцират за отделните държави-членки в зависимост от различните икономически и бюджетни позиции и развития. В съответствие с реформата на ПСР от 2005 г. средносрочните бюджетни цели ще бъдат преразгледани, за да се отчете по-пълно фискалната тежест, породена от застаряването. Освен това, също в съответствие с реформата от 2005 г., въвеждането или укрепването на националните фискални правила и институции, включително механизмите за мониторинг, могат да бъдат полезно допълнение към пакта и да спомогнат за постигането на неговите цели.

За някои държави-членки допълнително предизвикателство пред макроикономическата им политика представлява функционирането в условия на ускорено догонване, което е съпътствано в различна степен от външни дефицити, бързо разрастване на кредитирането и финансово задълбочаване. Фискалните ограничения, ефективният финансов контрол и насърчаването на конкурентоспособността са от основно значение за ограничаване на външните и вътрешните дисбаланси. Заемането на предпазлива фискална позиция е един от основните начини за удържане на външните дефицити в рамки, в които може да се осигури стабилно външно финансиране. Освен че допринасят за стабилни бюджетни позиции, фискалните ограничения могат също така да понижат риска от засилено търсене на вътрешния пазар, което да предизвиква непрекъснато нарастваща инфлация, и да предотвратят появата на рискове от макрофинансов характер, които могат да доведат до колебания в реалните обменни курсове и продължителна загуба на конкурентоспособност. Структурните реформи и подходящата координация на политиките играят основна роля, като помагат на икономиките да устоят на евентуално отрицателно развитие в глобалната икономика.

Насока 1. Осигуряване на икономическа стабилност за устойчив растеж

1. В съответствие с Пакта за стабилност и растеж държавите-членки следва да спазват своите средносрочни бюджетни цели. Доколкото тази цел все още не е напълно постигната, те следва да предприемат всички необходими коригиращи мерки за постигането ѝ. Държавите-членки следва да избягват проциклични фискални политики. Нещо повече, необходимо е тези държави-членки, които имат твърде голям дефицит, да предприемат ефективни действия, за да осигурят бързото му коригиране.

2. Държавите-членки, които отчитат дефицити по текущата сметка, които рискуват да се окажат неустойчиви, следва да работят за тяхното коригиране, като провеждат структурни реформи, увеличават външната конкурентоспособност и, където е уместно, допринасят за коригирането им чрез фискални политики. Вж. също интегрираната насока „Принос към динамичен и добре функциониращ икономически и паричен съюз (ИПС)“ (№ 6).

Гарантиране на икономическа и финансова устойчивост като основа за повишаване на заетостта

Без промени в политиките и по-общи промени на поведението, застаряващото население на Европа носи рискове за дългосрочната устойчивост на икономиката на Европейския съюз поради по-ниското потенциално нарастване на производството на глава от населението, породено от понижаването на дела на населението в работоспособна възраст и нарастващите разходи за пенсии, социално осигуряване, здравеопазване и системи за дългосрочни грижи. Ако не намерят своевременно решение, тези тенденции биха довели до значително увеличаване на тежестта на дълга. Както е документирано в доклада на Комисията относно устойчивостта, няколко държави-членки са изложени на голям риск по отношение на устойчивостта, а ред други — на среден риск.

Държавите-членки следва да се справят с икономическите последици от застаряването в съответствие с добре установената тройна стратегия за преодоляване на икономическите последици от застаряването. Това включва подходяща комбинация от политики за постигане на удовлетворително темпо на намаляване на дълга, включително чрез осъществяване на средносрочните цели, и за стимулиране на повишаването на равнищата на заетост и предлагане на работна ръка, така че да се компенсира въздействието на едно бъдещо намаляване на дела на лицата в работоспособна възраст, както и реформи на пенсионната система и системата на здравеопазването. От основно значение е също така да се модернизират системите за социална закрила, за да се гарантира тяхната финансова жизнеспособност, да се осигурят стимули за населението в работоспособна възраст за активно участие на пазара на труда, като същевременно се оказва подкрепа за тези цели, що се отнася до достъпа и адекватността. Подобреното взаимодействие между системите за социална закрила и пазарите на труда може да отстрани деформациите и да поощри удължаването на трудовия живот на фона на увеличената продължителност на живота. Политиките за поддържане на здравето, включително превантивното здравеопазване, биха могли да помогнат да се увеличи делът на живота, прекаран в добро здраве, като по този начин се окаже подкрепа за устойчивостта на системите на здравеопазване.

Насока 2. Гарантиране на икономическата и фискалната стабилност като основа за повишаване на заетостта

С оглед на очакваните разходи за застаряващото население държавите-членки следва:

1. да намаляват държавния дълг със задоволителни темпове, за да укрепят публичните финанси;

2. да реформират и укрепят пенсионните и социалноосигурителните системи и системите на здравеопазването, за да осигурят тяхната финансова жизнеспособност, социална адекватност и достъпност;

3. да предприемат мерки за увеличаване на участието на пазара на труда и предлагането на работна ръка, особено сред жените, младите и по-възрастните работници, и да насърчават подход към работата, основан на жизнения цикъл, за да се увеличат работните часове в икономиката.

Вж. също интегрираната насока „Насърчаване на подход към работата, основан на жизнения цикъл“ (№ 18 и № 4, № 19, № 21).

Насърчаване на ефективното разпределение на ресурсите, насочено към растеж и заетост

За да може публичният сектор да допринася пълноценно за растежа и заетостта, той се нуждае от добре структурирани данъчни и разходни системи, които да поощряват ефикасното разпределение на ресурсите. Това може да се постигне чрез

пренасочване на разходите към стимулиращи растежа категории, като научноизследователската и развойна дейност (НИРД), материалната инфраструктура, екологичните технологии, човешкия капитал и знанието, без при това да се подлагат на опасност целите за икономическа стабилност и устойчивост. Публичните ресурси трябва да се използват по най-ефикасен и ефективен начин. Държавите-членки могат да съдействат за контрола върху категориите разходите чрез адекватни бюджетни институции и фискални рамки, като използване на правила за разходите и бюджетно финансиране според постиженията, което измества фокуса от разходите към действителните постижения, както и чрез въвеждане на механизми за оценка с цел осигуряване на добро планиране на отделните мерки по реформите и цялостните пакети за реформа. Ключови приоритети за икономиката на ЕС са да се гарантира, че данъчните структури и тяхното взаимодействие с обществоосигурителните системи увеличават стимулите за работа и инвестиране, спомагат за повисок растеж чрез увеличаване на заетостта и инвестициите и увеличават ефикасността и ефективността на разходите с цел подобряване на качеството на публичните финанси.

Насока 3. Насърчаване на ефективно разпределение на ресурсите, насочено към растеж и заетост

Без да пренебрегват насоките за икономическа стабилност и устойчивост, държавите-членки следва да пренасочат съставките на публичните разходи към съдействащите за увеличаване на растежа категории в съответствие със Стратегията от Лисабон, да адаптират данъчните структури за укрепване на потенциала за растеж, да осигурят въвеждането на механизми за оценяване на отношенията между публичните разходи и постигането на целите на политиките, както и да осигурят обща съгласуваност на пакетите от реформи.

Вж. също интегрираната насока „Насърчаване на устойчивото използване на ресурсите и подобрено взаимодействие между опазването на околната среда и растежа“ (№ 11).

Осигуряване на промени в заплащането на труда, което да допринесе за растежа и стабилността и да допълва структурните реформи

Промените в заплащането на труда могат да допринесат за стабилизиране на макроикономическите условия и за създаване на набор от политики в подкрепа на заетостта. Това изисква реалното повишение на заплащането на труда да бъде съобразено със съществуващия темп на нарастване на производителността в средносрочен план, както и с равнището на печалбата, което дава възможност за инвестиране в производителността, капацитета и подобряването на заетостта. Това изисква временните фактори, като колебанията в производителността, дължащи се на циклични фактори или на еднократни повишения в основното равнище на инфлацията, да не водят до неустойчива тенденция в нарастването на заплащането на труда, а промените в заплащането да отразяват условията на местния пазар на труда. В страни с намаляващи дялове на пазарите е необходимо умерността при заплащането на труда да бъде съпътствана от реформи за увеличаване на производителността, така че да се осигури корекция на цената на единица труд с оглед възстановяване на конкурентоспособността. Тези въпроси трябва да се вземат предвид в постоянния диалог и обмен на информация между финансовите и фискалните органи и социалните партньори в рамките на макроикономическия диалог.

Насока 4. За да гарантират, че промените в заплащането на труда допринасят за макроикономическата стабилност и растежа, и да подобрят приспособимостта си, държавите-членки следва да насърчават установяването на подходящи рамкови условия за механизмите за договаряне на заплащането на труда, като в същото време напълно зачитат ролята на социалните партньори, с цел поощряване на такива промени в номиналното заплащане и разходите за труд, които да са съобразени със запазването на стабилни цени и с тенденцията в производителността на труда в средносрочен план, като отчитат разликите в квалификациите и условията на местния пазар на труда.

Вж. също интегрираната насока „Осигуряване на благоприятстващи заетостта промени в цената на труда и установяване на механизми за определяне на заплащането на труда“ (№ 22).

Насърчаване на съгласуваността между макроикономическите политики, структурните политики и политиките по заетостта

Ролята на стабилните макроикономически политики е да осигурят условия, водещи до създаване на заетост и до растеж. От основно значение за увеличаване на производителността и заетостта в средносрочен план са структурните реформи, съгласувани със стабилни фискални позиции в краткосрочен и средносрочен план, които да доведат до пълно осъществяване и укрепване на потенциала за растеж. Те също така допринасят за финансова устойчивост, макроикономическа стабилност и устойчивост на сътресения. В същото време подходящите макроикономически политики са от ключово значение за пълноценно възползване от растежа и заетостта, постигнати в резултат от структурните реформи. Основна характеристика на цялостната икономическа стратегия на държавите-членки е осигуряването на съвкупност от съгласувани структурни политики, които да поддържат макроикономическата рамка, както и обратното. По-конкретно е необходимо пазарните реформи и инвестициите в човешкия капитал да подобрят общата приспособимост и капацитета за коригиране на икономиките в отговор на промени както в цикличните икономически условия, така и в дългосрочните тенденции от типа на глобализацията и технологиите. От тази гледна точка е важно да се осъществи реформата на данъчните и обществоосигурителните системи, за да се повиши атрактивността на трудовите доходи и се сведат до минимум факторите, предизвикващи незаинтересованост за участие на пазара на труда.

Насока 5. Насърчаване на по-добра съгласуваност между макроикономическите политики, структурните политики и политиките по заетостта

Държавите-членки следва да продължават реформите на пазарите на труда и на стоките, които едновременно увеличават потенциала за растеж и поддържат макроикономическата рамка, като засилват гъвкавостта, мобилността на операторите и капацитета за коригиране на пазарите на труд и стоки в отговор на глобализацията, технологичния напредък, изместването на търсенето и цикличните промени. По-специално, държавите-членки следва: да дадат нов тласък на реформите на данъците и на обществото осигуряване, за да се подобри стимулирането и да се повиши атрактивността на трудовите доходи; да увеличат приспособимостта на пазарите на труда, като при заетостта се съчетават гъвкавост и сигурност и се подобрява пригодността за заетост чрез инвестиране в човешкия капитал.

Вж. също интегрираната насока „Насърчаване на гъвкавост, която да се съчетава със сигурност на заетостта и намаляване на сегментацията на пазара на труда, като надлежно се отчита ролята на социалните партньори“ (№ 21, № 19).

A.2. ***Осигуряване на динамична и добре функционираща еврозона***

От създаването на еврозоната преди почти десет години още четири държави се присъединиха към нея. Еврото спомогна за установяване на икономическа стабилност в държавите от еврозоната и като следствие предостави на страните от еврозоната благоприятни условия за финансиране и смекчи въздействието на външните колебанията в обменния курс. Невисокият растеж в някои части от еврозоната и непрестанните отклонения в нивата на растежа и инфлацията между страните от еврозоната повдигат въпроса, дали вътрешното регулиране в еврозоната работи гладко, давайки основание да се смята, че икономическите политики и управленските структури не са се адаптирали напълно, за да извлекат цялата полза от паричния съюз. Тъй като страните от еврозоната вече не могат да провеждат независими парични политики или политики на обменните курсове, за гладкото протичане на приспособяването към икономическите сътресения и за възстановяването на конкурентоспособността от ключово значение са по-нататъшните структурни реформи, които да поставят икономическото развитие на устойчива основа.

Необходимо е съвкупността от политики в еврозоната да насърчава икономическия растеж, като същевременно гарантира дългосрочна устойчивост и стабилност. На сегашния етап е важно съвкупността от политики да укрепи доверието между потребителите и инвеститорите, което също така означава ангажиране със средносрочната стабилност. Бюджетната политика трябва да осигури фискална позиция, която, от една страна, да може да поддържа стабилност на цените и да е съобразена с необходимостта от подготовка за последиците от застаряването на населението, и която, от друга страна, да осъществи структуриране на публичните разходи и приходи, така че да поощри икономическия растеж. През април 2007 г. еврогрупата постигна съгласие, че „като се използват благоприятните циклични условия, повечето държави-членки на еврозоната ще достигнат поставените средносрочни цели през 2008 г. или 2009 г., като всички държави от еврозоната следва да се стремят към постигането на тези цели най-късно до 2010 г.“ Поради големия дял на публичния сектор в икономическата дейност в еврозоната, качеството на публичните финанси оказва значително влияние върху икономическите постижения. От решаващо значение е също така ресурсите да се изразходват по ефикасен и ефективен начин с оглед укрепване на потенциала за растеж, като се свеждат до минимум деформациите, произтичащи от финансирането на публичните дейности. Всеобхватните структурни реформи ще позволят на еврозоната с течение на времето да повиши потенциала си за растеж и ще гарантират, че по-високият растеж не увеличава потенциала за по-висока инфлация. Реформите, които служат на целите за по-приспособими, интегриращи и интегрирани пазари на труда, за повече конкуренция на пазарите на стоки и услуги и за по-задълбочена интеграция на финансовите пазари, съпътствани от макроикономически политики, насочени към растеж и стабилност, са от особено значение за държавите-членки от еврозоната, тъй като те оказват силно въздействие върху способността им за адекватно приспособяване към сътресенията.

За еврозоната е изключително важно да играе пълноценна роля в международното парично и икономическо сътрудничество, за да допринесе за международната икономическа стабилност и по-добре да представлява своите икономически интереси. Докато назначаването на председател на еврогрупата след 2005 г. за период от две години доведе до по-голяма стабилност по отношение на представянето на еврозоната извън нея, необходимо е да се направят още стъпки за подобряване на външното представяне, така че еврозоната да може да поеме водеща стратегическа роля в развитието на световната икономическа система, съответстваща на нейната икономическа тежест.

Непреките ефекти са най-мощни и нуждата от обща програма се усеща най-силно в еврозоната. Приемането на обща валута и на обща парична политика предлага допълнително измерение в координацията, което може да засили ролята на еврозоната за осигуряване на растеж и работни места в целия ЕС.

Насока 6. За да дадат своя принос за един динамичен и добре функциониращ ИПС, държавите-членки от еврозоната трябва да осигурят по-добра координация на своите икономически и бюджетни политики, и по-конкретно:

1. да обърнат специално внимание на фискалната устойчивост на публичните си финанси в пълно съответствие с Пакта за стабилност и растеж;

2. да дадат своя принос за съвкупност от политики, които да спомагат за икономическо възстановяване и да са съвместими с ценовата стабилност, като по този начин повишават доверието между бизнеса и потребителите в краткосрочен план и същевременно са съвместими с един дългосрочен устойчив растеж;

3. да ускорят структурните реформи, които да увеличат дългосрочния потенциал за растеж на еврозоната и да подобрят нейната производителност, конкурентоспособност и икономическо приспособяване към несиметрични сътресения, като се обръща особено внимание на политиките по заетостта; и

4. да осигурят влияние на еврозоната в световната икономика, съизмеримо с нейната икономическа тежест.

РАЗДЕЛ Б

МИКРОИКОНОМИЧЕСКИ РЕФОРМИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛА НА ЕВРОПА ЗА РАСТЕЖ

Структурните реформи са от основно значение за повишаване на потенциала на Европа за растеж и за подкрепа на макроикономическата стабилност, защото те повишават ефективността и приспособимостта на европейската икономика. Увеличаването на производителността се подхранва от конкуренцията, човешкия капитал, инвестициите и иновациите. Повишаването на потенциала на Европа за растеж изисква постигането на напредък както в създаването на работни места, така и в увеличаването на производителността. След като повече от десет години изоставаше от ръста на производителността в САЩ, от средата на 2005 г. ръстът на производителността в ЕС се ускори, въпреки че сега е в застой в няколко сектора. Поддържането на това подобрение представлява значително предизвикателство за Съюза, особено предвид застаряващото му население. Очаква се застаряването само по себе си да намали почти наполовина сегашното равнище на потенциала за растеж. Ето защо запазването на тенденцията за увеличаване на производителността, една по-добре образована, квалифицирана и мотивирана работна сила, както и увеличаването на броя отработени часове са неизбежни, за да се поддържа и повиши стандарта на живот в бъдеще, както и за да се осигури високо равнище на социална закрила. Освен това по-доброто сътрудничество между различните нива на управление ще даде възможност за по-последователно, координирано и ефикасно разработване на политиките.

Б.1. *Знания и иновации — двигателите на устойчивия растеж*

Знанията, натрупани чрез инвестиции в НИРД, в иновациите, в образованието и в обучението през целия живот са ключов източник на дългосрочен растеж. Политиките, насочени към увеличаване на инвестициите в знания и към укрепване на капацитета за иновации на икономиката на ЕС, са в сърцето на Стратегията от Лисабон за растеж и заетост. Ето защо националните и регионалните програми за периода 2007—2013 г. са все по-насочени към инвестиране в тези области в съответствие с целите от Лисабон.

Увеличаване и подобряване на инвестициите в НИРД с оглед създаване на Европейско пространство на знанието

НИРД с високо качество е от решаващо значение за процеса на иновации и по тази причина представлява важен принос за нашата конкурентоспособност в бъдеще. НИРД засяга икономическия растеж по различни начини: първо, тя може да допринесе за създаването на нови пазари или производствени процеси; второ, тя може да доведе до подобрения с нарастваща стойност във вече съществуващи продукти и производствени процеси; трето, тя увеличава капацитета на дадена страна да възприема нови технологии и четвърто, тя увеличава потенциала за иновации. Екологосъобразните технологии и екоиновациите играят важна роля за постигане на устойчиво развитие.

Понастоящем ЕС отделя около 1,85 % от БВП за НИРД (въпреки че тази стойност варира от под 0,5 % до почти 4 % от БВП в различните държави-членки). Равнището на разходите за НИРД леко спадна от 2000 г. насам. Освен това само около 55 % от разходите за научноизследователска дейност в ЕС се осигуряват от сектора на бизнеса. Ниското равнище на частни инвестиции в НИРД е едно от основните обяснения за разликата в областта на иновациите между ЕС и САЩ. Необходим е по-бърз напредък в установяването на Европейското изследователско пространство, включително постигане на общата цел на ЕС за увеличаване на инвестициите в научноизследователска дейност до 3 % от БВП до 2010 г. Държавите-членки се призовават да отчетат целите си за разходи за НИРД и мерките за постигането им, предвидени в национални програми за реформа и годишните доклади по изпълнението, като обръщат специално внимание на придаването на европейско измерение на националните си политики в тази област. Основното предизвикателство е да се създадат рамкови условия, инструменти и стимули за предприятията, за да инвестират повече в научноизследователска дейност.

Публичните разходи за научни изследвания трябва да станат по-ефективни, а връзките между публичната научноизследователска дейност и частния сектор трябва да се подобрят. Следва да се укрепят елитните центрове и мрежи и да се изгради модерна координирана научноизследователска инфраструктура, като се използват по-добре като цяло механизмите за публична подпомагане, за да се стимулират иновациите в частния сектор, както и следва да се осигури по-добро въздействие на публичните инвестиции и модернизиране на управлението на научноизследователските институции и университетите. Важно е също така да се гарантира, че дружествата функционират в конкурентна среда, защото конкуренцията е съществен стимул за разходи в областта на иновациите от страна на частния сектор. Освен това трябва да се направи решително усилие за повишаване на броя и качеството на изследователите, работещи в Европа, по-специално чрез привличане на повече студенти в научните, техническите и инженерните специалности, насърчаване на развитието в научната кариера и намаляване на пречките пред международната, европейската и междусекторната мобилност на научните работници, включително привличане и реинтеграция на елитни, работили в чужбина и чужди изследователи и студенти. Европейското измерение на НИРД следва да бъде укрепено чрез съвместно финансиране, натрупване на критична маса от изследователи и оптимален брой научноизследователски инфраструктури на равнището на ЕС в приоритетни области, изискващи голямо финансиране, и чрез намаляване на пречките пред мобилността на изследователите, университетските преподаватели и студентите. За увеличаване на капацитета за създаване и възприемане на нови знания са необходими допълнителни усилия за подобряване и поддържане на качеството на образованието, особено на висшето образование.

Насока 7. За да се увеличат и подобрят инвестициите в НИРД, по-специално от частния бизнес, глобалната цел за 2010 г. от 3 % от БВП се потвърждава с адекватно разпределение между частните и публичните инвестиции, като държавите-членки определят конкретни междинни стойности. Държавите-членки следва допълнително да разработят съвкупност от подходящи мерки за насърчаване на НИРД, по-специално в бизнеса, чрез:

1. подобрени рамкови условия и осигуряване на достатъчно конкурентна и привлекателна среда за функциониране на дружествата;

2. по-ефективно и ефикасно публично финансиране на НИРД и развитие на публично-частните партньорства;

3. развиване и укрепване на елитни центрове на образователните и изследователските институции в държавите-членки, както и създаване на нови, където е уместно, и подобряване на сътрудничеството по обмена на технологии между публичните изследователски институти и частните предприятия;

4. разработване и подобряване на използването на стимули за въздействие върху частната НИРД;

5. модернизиране на управлението на изследователските институти и университетите;

6. осигуряване на достатъчен брой квалифицирани изследователи чрез привличане на повече студенти в научните, техническите и инженерните специалности и подобряване на възможностите за научна кариера, както и на мобилността в европейски, международен и междусекторен план на научните работници и персонала, ангажиран в развойни дейности.

Улесняване на иновациите

Динамиката на европейската икономика зависи от нейния творчески и иновационен капацитет. Трябва да се установят рамкови икономически условия за иновациите. Това включва добре работещи финансови пазари и пазари на стоки, както и ефективни и достъпни средства за прилагане на правата на интелектуална собственост. Иновациите често се въвеждат на пазара от новите предприятия, които вероятно срещат особени трудности при получаването на финансиране. Ето защо мерките за насърчаване на създаването и развитието на иновационни предприятия, включително подобреният достъп до финансиране, следва да подобрят иновационната дейност. Разпространението на технологиите и политиките за по-добро интегриране на националните системи за иновации и образователните системи може да бъде насърчено чрез развиване на иновационни полюси и мрежи, както и чрез услуги в подкрепа на иновациите, насочени към МСП. Обменът на знания чрез мобилност на изследователите, преките чуждестранни инвестиции или вносът на технологии са особено ползотворни за изоставащите страни и региони. От решаващо значение е също да се задълбочи интеграцията на знанието в триъгълника, образуван от НИРД, образованието и иновациите. По специално висококачествените системи за образование и обучение са сред предпоставките за високи научни постижения и иновации.

Ето защо широкообхватната стратегия на ЕС за иновациите се занимава с правата на интелектуална собственост, стандартизацията, използването на обществени поръчки за стимулиране на иновациите, съвместните технологични инициативи, насърчаването на иновациите на водещите пазари, сътрудничеството между висшето образование, изследователската дейност и бизнеса, в това число иновациите с „открит източник“, с поощряването на иновациите в регионите, с иновациите в услугите и иновациите от нетехнологичен характер и с подобряването на достъпа на предприятията до финансиране, особено до рисков капитал.

Необходимо е Европейският съюз да намери решения за система за патентно съдопроизводство и за патент на Общността.

Насока 8. За да улеснят иновациите във всичките им форми, държавите-членки следва да се съсредоточат върху:

1. подобряване на услугите в подкрепа на иновациите, по-специално за разпространяване и трансфер на технологии;

2. създаване и развитие на иновационни полюси, мрежи и „инкубатори“, които обединяват университети, научноизследователски институти и предприятия, в това число на местно и регионално равнище, и които помагат за намаляване на технологичната разлика между регионите;

3. насърчаване на презграничния трансфер на знания, включително от преки чуждестранни инвестиции;

4. насърчаване на обществените поръчки за иновативни продукти и услуги;

5. по-добър достъп до национално и международно финансиране;

6. ефективни и достъпни средства за осигуряване прилагането на правата на интелектуална собственост.

Разпространяването на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в съответствие с целите и дейностите по инициативата i2010 също е важно средство за подобряване на производителността, а оттам и на икономическия растеж. ЕС не успява напълно да се възползва от предимствата на ИКТ, което се дължи най-вече на недостатъчните инвестиции в ИКТ, в организационните иновации и в създаването на дигитални умения. По-широката и по-ефективна употреба на ИКТ и установяването на хармонизиран единен пазар на електронните комуникационни услуги ще укрепи конкурентоспособността на европейския бизнес в бъдеще. Важно е също да се намали и предотврати фрагментирането на електронния вътрешен пазар чрез въвеждането на взаимозаменяеми електронни услуги между държавите-членки във всички сегменти. Откритите стандарти на ИКТ са полезни като основа за оперативна съвместимост и иновации. Следва също така да се гарантират сигурността на мрежите, сигурността на личната информация, както и сближаването. Държавите-членки следва да насърчават разгръщането на широколентовите мрежи, включително в регионите със занижено равнище на обслужване, за да се развие икономика на знанието, както и да се намалят регионалните несъответствия по отношение на икономическото, социалното и културното развитие, и да се насърчават растежът и иновациите в нови услуги, като се популяризира разгръщането на високоскоростни широколентови мрежи.

Насока 9. За да улеснят разпространяването и ефективната употреба на ИКТ и изграждането на всеобхватно информационно общество, държавите-членки следва:

1. да насърчават широкоразпространеното използване на ИКТ в публичните служби, в МСП и в домакинствата;

2. да установят необходимата рамка за свързаните с това промени в организацията на работа в икономиката;

3. да насърчават силното присъствие на европейската промишленост в ключови сегменти от ИКТ;

4. да поощряват развитието на силна промишленост в областта на ИКТ и на работата със съдържание, както и добре функциониращи пазари;

5. да гарантират сигурността на мрежите и на информацията, както и сближаване и оперативна съвместимост, за да се създаде информационно пространство без граници;

6. да насърчават разгръщането на широколентовите мрежи, включително в регионите със занижено равнище на обслужване, за да се развие икономика на знанието. Вж. също интегрираната насока „Насърчаване на гъвкавостта, съчетана със сигурност на работното място и намаляване сегментацията на пазара на труда, отчитайки ролята на социалните партньори“ (№ 21).

Засилване на конкурентните предимства на европейската промишлена база

Стабилната промишлена база е от ключово значение за европейската икономика. Конкурентоспособността на ЕС зависи от способността на икономиката да пренасочва дейностите си към сектори с по-висока производителност. Един подход, при който публичните политики водят до иновации и заетост, а регионалните и други политики са добре интегрирани, съдейства за осъвременяване на промишлената база на ЕС. Освен това, за да засили и поддържа ролята си на икономически и технологичен лидер, Европа трябва да повиши капацитета си за разработване и внедряване на нови технологии, включително на ИКТ и технологии за опазване на околната среда. Взаимодействието, получено в резултат на съвместното преодоляване на предизвикателствата пред изследователската работа, регулирането и финансирането на европейско равнище, където поради мащаба или обхвата отделните държави-членки не могат самостоятелно да се справят с пазарната неефективност, заслужава да бъде анализирано и използвано. ЕС все още не успява да реализира пълноценно технологичния си потенциал. Европейската промишлена политика следва да се стреми към създаването на равностойни условия за бизнес, основан на лоялна конкуренция. Създаването на общ пул от високи европейски научни постижения, както и развитието на публично-частните партньорства и сътрудничеството между държавите-членки, там където ползите са повече за обществото, отколкото за частния сектор, ще спомогне за използването на този технологичен потенциал.

Насока 10. За да засили конкурентните предимства на промишлената си база, Европа се нуждае от стабилна промишлена тъкан по цялата ѝ територия. Необходимото следване на модерна и активна промишлена политика означава да се засилят конкурентните предимства на промишлената база, включително чрез принос към привлекателни рамкови условия както за производството, така и за услугите, като в същото време се осигури допълване на дейностите на национално, транснационално и европейско равнище. Държавите-членки следва:

1. да започнат от определянето на факторите, които подпомагат добавянето на стойност и конкурентоспособността в ключови промишлени сектори, и да се изправят пред предизвикателствата на глобализацията;

2. да се съсредоточат също върху разработването на нови технологии и пазари, което предполага:

   а) по-специално ангажираност по отношение на насърчаването на нови технологични инициативи, въз основа на публично-частните партньорства и на сътрудничеството между държавите-членки, които помагат за преодоляването на пазарната неефективност;

   б) както и създаване и развитие на мрежи от регионални или местни групи в целия ЕС с по-голяма ангажираност на МСП.

Вж. също интегрираната насока „Подобряване на способността за посрещане на потребностите на пазара на труда“ (№ 20).

Насърчаване на устойчивото използване на ресурсите

Трайният успех за Съюза зависи също от посрещането на редица предизвикателства, свързани с ресурсите и околната среда, които ако бъдат пренебрегнати или бъдат посрещнати по нерентабилен начин, ще действат като спирачка за по-нататъшния растеж. Събитията напоследък подчертаха значението на енергийната ефективност и намаляването на уязвимостта на европейската икономика спрямо колебанията на цената на петрола. Нужен е интегриран подход към политиката за климата и енергийната политика, за да се повиши сигурността на доставките, да се гарантира конкурентоспособността на икономиката на ЕС и наличието на достъпна енергия и за да се борим с изменението на климата. Както държавите-членки, така и Общността трябва

да дадат своя принос за постигане на целите на ЕС за намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 20 %, достигане на дял от 20 % на възобновяемите енергийни източници, както и подобряване с 20 % на енергийната ефективност до 2020 г., а също и за подготовка на намаляването на емисиите на парникови газове с 30 % до 2020 г. като принос на ЕС към глобалното и всеобхватно споразумение за периода след 2012 г., при условие че други развити страни се ангажират със сравними по стойност намаления на емисиите, а икономически по-напредналите развиващи се страни се ангажират с подходящ принос. Следва да се разработват политики, които да гарантират изпълнение на целите по икономически най-рентабилен начин и на основата на най-малко разходи. Основно предизвикателство ще бъде да се гарантира, че преходът към нисковъглеродна икономика се извършва по начин, съобразен с конкурентоспособността на ЕС, подкрепя стабилното и устойчиво управление на публичните финанси и допринася за по-широкообхватните цели за растеж в съответствие със Стратегията от Лисабон за растеж и работни места. Изключително важно е държавите-членки да продължат борбата с измененията на климата, така че глобалното повишаване на температурата да не надхвърли с 2 °C равнището от преди индустриализацията, и да изпълняват целите от Киото, както и целите за 2020 г., по разходоефективен начин. Държавите-членки следва да предотвратят загубата на биологично разнообразие от настоящия момент до 2010 г. и да запазят услугите по отношение на екосистемите, по-специално като включат това изискване в други политики предвид значението на биоразнообразието за определени сектори на икономиката.

Развиването на ефикасна и устойчива транспортна политика, включително като се позволи вътрешно покриване на външните разходи по ефективен начин, е от решаващо значение. В този контекст използването на инструменти, основани на пазарни принципи, така че цените по-добре да отразяват щетите за околната среда и социалните разходи, играе ключова роля и е важно да се даде възможност за пълноценно функциониране на подходящи ценови сигнали. Следва също да се укрепи схемата за търговия на емисии на ЕС. Насърчаването на развитието и употребата на екологични технологии и екоиновации, използването на „зелени“ обществени поръчки, като се обръща особено внимание на МСП, и прекратяването на субсидиите за дейности, които вредят на околната среда, наред с други политически инструменти, включително данъчно облагане, екологични субсидии и такси, могат да подобрят въздействието на иновациите и да увеличат приноса към устойчивото развитие. Например дружествата на ЕС са сред водещите в света в разработването на нови технологии за възобновяема енергия. В контекста на постоянното повишаване на цените на енергията и натрупването на заплахи за климата е важно да се насърчава подобряването на енергийната ефективност, която допринася както за растежа, така и за устойчивото развитие.

Насока 11. За да насърчат устойчивото използване на ресурсите и подобреното взаимодействие между опазването на околната среда и растежа, държавите-членки следва:

1. да отдадат приоритет на енергийната ефективност и на комбинираното производство на енергия, на развитието на устойчива възобновяема енергия и бързото разпространение на технологии, които не вредят на околната среда и са екологично ефективни, от една страна, а) на вътрешния пазар, по-конкретно в транспорта и енергетиката, *inter alia*, с цел да се намали уязвимостта на европейската икономика от колебанията на цените на петрола, и от друга страна, б) към останалия свят като сектор със значим потенциал за износ;

2. да поощряват вътрешното покриване на външните разходи за околна среда и разделянето на икономическия растеж от влошаването на околната среда. Реализирането на тези приоритети следва да бъде в съответствие със съществуващото законодателство на Общността, както и с дейностите и инструментите, предложени в Плана за действие за технологии за околната среда (ETAP), *inter alia*, чрез: а) използване на инструменти, основани на пазарни принципи, б) рискови капитали и финансиране на НИРД, в) насърчаване на модели за устойчиво производство и потребление, включително на „зелените“ обществени поръчки, г) отделяне на специално внимание на МСП, и д) реформа на субсидиите за дейностите, които имат значителен отрицателен ефект върху околната среда и са несъвместими с устойчивото развитие, с оглед на постепенно им премахване;

3. да преследват целта за предотвратяване на загубата на биологично разнообразие от настоящия момент до 2010 г., по-специално като включат това изискване в други политики предвид значението на биоразнообразието за определени сектори на икономиката;

4. да продължат борбата с измененията на климата, като в същото време изпълняват целите от Киото по разходоефективен начин, особено по отношение на МСП.

Вж. също интегрираната насока „Насърчаване на ефективното разпределение на ресурси, насочени към растеж и заетост“ (№ 3).

Б.2. *Да превърнем Европа в по-привлекателно място за инвестиции и работа*

Привлекателността на Европейския съюз като място за инвестиции зависи, *inter alia*, от размера и от отвореността на пазарите му, от регулаторната среда, от качеството на работната ръка и от инфраструктурата му.

Разширяване и задълбочаване на вътрешния пазар

Докато вътрешният пазар на стоки е сравнително добре интегриран, пазарите на услуги остават де юре или де факто по-скоро фрагментирани. Пълното и навременно прилагане на директивата за услугите ще бъде значителна стъпка към установяване на напълно функциониращ вътрешен пазар на услугите. Премахването на пречките, от намаляване на административната тежест до трансграничните дейности, ще помогне за освобождаване на неизползвания потенциал на сектора на услугите в Европа. Важно е да бъде подобрена данъчната среда. Функционирането на единния пазар може да бъде подобрено чрез продължаване на усилията за справяне с данъчните измами, премахване на вредната данъчна конкуренция и засилено сътрудничество в областта на данъчното облагане между държавите-членки и, когато е подходящо, на европейско равнище, при зачитане на националните компетенции. Работата в тази област ще продължи, включително по отношение на преодоляването на пречките пред вътрешния пазар. Накрая пълната интеграция на финансовите пазари чрез прилагане на стратегията, изложена в Бялата книга за финансовите услуги за периода 2005—2010 г., ще повиши производителността и заетостта, като позволи по-ефективно разпределение на капитала и създаване на по-добри условия за финансиране на частния сектор.

Държавите-членки постигнаха напредък в транспонирането на директивите за вътрешния пазар. Независимо от това, по-нататъшното подобряване следва да се запази като приоритет, за да има полза от единния европейски пазар. Освен това често директивите не се изпълняват или прилагат по правилен начин, което личи от големия брой процедури за нарушения, започнати от Комисията. Държавите-членки следва да обменят най-добри практики помежду си и да си сътрудничат с Комисията, за да гарантират, че предоставят всички ползи от законодателството на вътрешния пазар на своите граждани и предприятия. Така например съществува значителен потенциал за подобряване на практиките при обществените поръчки. Такива подобрения биха намерили отражение в повишения дял на публично рекламираните обществени поръчки. Освен това по-откритите обществени поръчки биха довели до спестяване на значителни бюджетни средства от държавите-членки.

Насока 12. За да разширят и задълбочат вътрешния пазар, държавите членки следва:

1. да ускорят транспонирането на директивите за вътрешния пазар;

2. да отдадат приоритет на по-стриктно и по-добро прилагане на законодателството за вътрешния пазар;

3. да премахнат оставащите препятствия пред трансграничните дейности;

4. да прилагат ефективно правилата на ЕС за обществените поръчки;

5. да насърчават напълно функциониращия вътрешен пазар на услуги, като в същото време запазят европейския социален модел;

6. да ускорят интеграцията на финансовия пазар чрез последователно и съгласувано прилагане на Плана за действие за финансовите услуги. Вж. също интегрираната насока „Подобряване на способността за посрещане на потребностите на пазара на труда“ (№ 20).

Осигуряване на отворени и конкурентни пазари в Европа и извън нея

Отворената система за глобална търговия е от съществен интерес за ЕС. Като световен лидер в търговията и инвестициите нашата отвореност позволява по-ниски разходи за ресурсите в промишлеността, по-ниски цени за потребителите, стимулиране на конкурентоспособността на предприятията и нови инвестиции. Същевременно за ЕС е важно да използва влиянието си при международни преговори, за да настоява за все по-отворени пазари, които следва да доведат до взаимни ползи. Ето защо ЕС остава ангажиран с бъдещото премахване на пречките пред търговията и инвестициите, като остава строг към нечестните практики в търговията, инвестициите и нарушаването на конкуренцията. Също така е важно да работим с нашите ключови търговски партньори за създаването на общо пространство на съвместими регулаторни разпоредби и стандарти, включително сътрудничество на международно равнище, за подобряване на ефективността и устойчивостта на международните финансови пазари.

Политиката за конкуренция играе ключова роля в гарантирането на равностойни условия за дружествата в ЕС. Може също така да се окаже полезно да се разгледа по-широката регулаторна рамка на пазарите, за да се насърчат тези условия, които позволяват на дружествата да се конкурират ефективно, особено като се вземат предвид външните аспекти на конкурентоспособността при развиването и прилагането на нашите собствени вътрешни политики. Допълнително отваряне на европейските пазари за конкуренцията може да се постигне, като се намали общото равнище на съществуващата държавна помощ. Това трябва да бъде съчетано с преразпределянето на съществуващата държавна помощ в полза на някои хоризонтални цели. Това се улеснява от преразглеждането на правилата за държавната помощ.

Структурните реформи, които улесняват навлизането на пазара, са особено ефективни за засилване на конкуренцията. Те са от особено значение за пазарите, които преди са били защитени срещу конкуренцията поради антиконкурентно поведение, съществуване на монополи, твърде много регулаторни режими (например наличието на разрешителни, лицензи, изисквания за минимален капитал, правни пречки, работното време на магазините, регулирани цени и т.н. могат да попречат на създаването на ефективна конкурентна среда) или заради търговски протекционизъм.

Освен това прилагането на съгласувани мерки за отваряне на мрежовите индустрии към конкуренция (в области като услугите, свързани с доставка на газ, електричество, транспорт, телекомуникации и пощенски услуги) следва да осигури по-ниски цени като цяло, като същевременно гарантира доставката на услуги от общ икономически интерес за всички граждани. Регулаторните органи и органите за конкуренцията следва да осигурят конкуренция в либерализирани пазари. Трябва да се гарантира достатъчното предоставяне на висококачествени услуги от общ икономически интерес на достъпна цена.

Потребителите с повече права могат да направят своя информиран избор и по-бързо да възнаградят ефективните оператори. Трябва да се положат допълнителни усилия, за да се подобри прилагането на законодателството в защита на потребителите, което едновременно им дава повече права и отваря вътрешния пазар за по-интензивна конкуренция при продажбите на дребно.

Отвореността навън за търговията и инвестициите, чрез увеличаване както на вноса, така и на износа, е важен стимул за растежа и заетостта, като може да засили и структурните реформи. Отворената и силна система за глобални правила в търговията е от жизненоважно значение за европейската икономика. Успешното сключване на едно амбициозно и балансирано споразумение в рамките на преговорите от кръга Доха, както и изготвянето на двустранни и регионални споразумения за свободна търговия, следва да отвори допълнително пазарите към търговия и инвестиции, като по този начин допринесе за повишаване на потенциала за растеж. С оглед на това ЕС остава готов да подпомага своите търговски и инвестиционни партньори в изграждането на глобални стандарти, и по-специално да подкрепя изграждането на капацитет в развиващите се страни.

Насока 13. За да осигурят отворени и конкурентоспособни пазари в Европа и извън нея и за да извлекат ползите от глобализацията, държавите-членки следва да дадат приоритет на:

1. премахването на регулаторните, търговските и другите пречки, които прекомерно препятстват конкуренцията;

2. по-ефективното прилагане на политиката за конкуренция;

3. избирателно наблюдение на пазарите и регулаторната рамка от страна на регулаторните органи и органите за конкуренцията, за да се открият и премахнат препятствията пред конкуренцията и пред навлизането на пазара;

4. намаляването на тези държавни помощи, които нарушават конкуренцията;

5. преразпределянето на помощта в съответствие с рамката на Общността, за да се окаже подкрепа на някои хоризонтални цели, като научноизследователската дейност и иновациите, и оптимизацията на човешките ресурси и на добре определени случаи на пазарна неефективност;

6. насърчаването на отвореността навън, включително в многостранен контекст;

7. пълното прилагане на договорените мерки за отваряне на мрежовите индустрии към конкуренцията, за да се гарантира ефективна конкуренция на добре интегрираните европейски пазари. В същото време предоставянето на достъпни цени на ефективни услуги от общ икономически интерес играе важна роля за съществуването на конкурентна и динамична икономика.

Подобряване на регулаторната рамка на европейско и национално равнище

Пазарното регулиране е от съществено значение за създаването на среда, в която търговските сделки могат да се осъществяват на конкурентни цени. То също служи за коригиране на пазарната неефективност или за защита на участниците на пазара. Въпреки това съвместното въздействие на законодателната и регулаторната рамка може да наложи значителни икономически разходи. Ето защо е важно законодателството да бъде устроено добре, да бъде пропорционално и да се преразглежда редовно. Качеството на европейската и на националната регулаторна среда е въпрос на поемане на съвместни ангажименти и споделена отговорност, както на равнище ЕС, така и на равнище държава-членка.

„Културата“ на по-доброто регулиране се установява трайно в рамките на ЕС. Подходът на Комисията към по-доброто регулиране включва внимателно оценяване на въздействието на новото или измененото законодателство върху икономическата, социалната и околната среда, за да се установи потенциалният обмен и взаимодействие между различните цели на политиката. Освен това наличната регулаторна рамка се преглежда, за да се открие потенциал за опростяване, включително и намаляване на административната тежест, като се оценява и въздействието ѝ върху конкурентоспособността. В крайна сметка Комисията прие подход за измерване на административните разходи, свързани с новото и със съществуващото законодателство на ЕС, като бе поставена амбициозната цел до 2012 г. да се постигне намаляване с 25 % на тежестта, произтичаща от законодателството на ЕС и транспонирането му.

Държавите-членки следва да си поставят също толкова амбициозни национални цели в сферите си на компетентност. С цел намаляване на административната тежест следва активно да се насърчава използването на електронни публични услуги, както и на други инструменти на ИКТ, широко използвани от държавите-членки. Като цяло държавите-членки следва да приемат всеобхватна и недвусмислена стратегия за постигане на по-добро регулиране, заедно със съответните институционални структури, инструментариум за наблюдение и ресурси и с участието на подходящи заинтересовани лица. Държавите-членки следва систематично да оценяват разходите и ползите, свързани със законодателните инициативи и с измененията на законодателството. Те следва да повишат качеството на регулаторната рамка, запазвайки целите си и опростявайки съществуващото законодателство. Те следва да се консултират на широка основа относно разходите и ползите от регулаторните инициативи; това важи по-специално за случаите, в които има обмен между различните цели на политиката. Държавите-членки следва също да гарантират, че отдават пълно значение на уместни практики, алтернативни на регулирането. Това е от особено значение за малките и средните предприятия, които обикновено разполагат с ограничени ресурси, за да спазват регулаторните изисквания, наложени от националното законодателство и от законодателството на Общността. Следователно следва да се обърне специално внимание на въпроса, дали МСП могат да бъдат цялостно или частично освободени от административните изисквания.

Насока 14. За да създадат по-конкурентоспособна бизнес среда и да насърчат частната инициатива чрез по-добро регулиране, държавите-членки следва:

1. да намалят административната тежест върху предприятията, особено върху МСП и нововъзникващите предприятия;

2. да повишат качеството на съществуващите и на новите регулаторни норми, запазвайки целите си, чрез систематична и взискателна оценка на въздействието им върху икономиката, социалната сфера (включително и в здравеопазването) и околната среда, като вземат предвид и постигат напредък в измерването на административната тежест, свързана с регулаторната рамка, както и въздействието върху конкурентоспособността, включително и осигуряване на прилагането ѝ;

3. да насърчават предприятията да развиват своята корпоративна социална отговорност.

Необходимо е Европа да поощрява по-ефективно предприемаческия дух, като се нуждае и от повече дружества, които са готови да рискуват с творчески и иновационни дейности. Политиките следва да създадат рамка за иновативните МСП, които имат потенциала да постигнат по-добра добавена стойност и по-голям растеж. Следва да се насърчи обучението по предприемачество във всички образователни форми и да се преподават съответните умения. Предприемачеството следва да бъде включено в процеса на обучение през целия живот още от училище. Следва да се насърчава партньорството с дружествата. Създаването и разрастването на предприятия може да бъде насърчено чрез подобряване на условията за достъп до финансиране, чрез по-ефективно финансово посредничество и чрез засилване на икономическите стимули. Това може да включва адаптиране на данъчните системи, така че да се награждава успехът, намаляване на разходите за труд, несвързани с работната заплата, и намаляване на административната тежест за нововъзникващите предприятия, именно чрез предлагането на съответните услуги в подкрепа на бизнеса (особено за млади предприемачи), и установяването на единни точки за контакт. Следва да се обърне специално внимание на улесняването на прехвърлянето на собствеността, в това число и по отношение на семейните предприятия, и подобряването на процедурите за спасяване и преструктуриране, по-конкретно чрез създаването на по-ефективни закони за обявяване в несъстоятелност. Държавите-членки също така следва да насърчават разпространението на ИКТ в МСП с цел да се подобри производителността и да се насърчи износът, като се популяризират административните процедури, извършвани онлайн. Необходимо е да се обърне съответно внимание на конкретните пречки, с които се сблъскват жените предприемачи, да се определят потребностите от подкрепа и да се способства за увеличаване на броя на жените предприемачи. Предложенията, които ще станат част от бъдещия акт за малките предприятия в ЕС, който ще бъде представен от Комисията, следва да бъдат така разработени, че да гарантират принос към отключване на потенциала на МСП за растеж и създаване на работни места.

Насока 15. За да благоприятстват култура на предприемачество и да създадат благоприятна среда за МСП, държавите-членки следва:

1. да улеснят достъпа до финансиране, за да съдействат за създаването и растежа на МСП, по-специално чрез микрозаеми и други форми на рисков капитал;

2. да засилят икономическите стимули, включително чрез опростяване на данъчните системи и съкращаване на разходите за труд, несвързани с работната заплата;

3. да подсилят иновативния потенциал на МСП;

4. да предоставят съответните услуги в тяхна подкрепа, като създаване на точки за контакт на едно гише и стимулиране на националните мрежи за подкрепа на предприятията, за да благоприятстват тяхното създаване и растеж в съответствие с Хартата за малките фирми. Освен това държавите-членки следва да подкрепят обучението и образованието по предприемачество за МСП. Те също следва да улеснят прехвърлянето на собствеността, да модернизират, там където е необходимо, законодателството си, свързано с обявяването в несъстоятелност, и да подобрят процедурите за спасяване и преструктуриране.

Вж. също интегрираните насоки „Насърчаване на ефективното разпределение на ресурси, насочени към растеж и заетост“ (№ 3) и „Улесняване на иновациите във всичките им форми“ (№ 8, № 23 и № 24).

Разширяване и подобряване на европейската инфраструктура

Модерната инфраструктура (транспорт, енергетика и цифрова комуникация) е важен фактор, който влияе на привлекателността на отделните места. Тя улеснява мобилността на хората, стоките и услугите в целия Съюз. Чрез намаляване на транспортните и комуникационните разходи и чрез разширяване на пазарите трансевропейските мрежи, които са свързани помежду си и функционират заедно, помагат за насърчаване на международната търговия и подхранват динамичността на вътрешния пазар. Освен това продължаващата либерализация на европейските мрежови индустрии насърчава конкуренцията и води до по-висока ефективност в тези сектори.

По отношение на бъдещите инвестиции в европейска инфраструктура като приоритет следва да се изведе изпълнението на 30 приоритетни транспортни проекта, определени от Европейския парламент и от Съвета в насоките за развитие на трансевропейските мрежи (TEN), както и завършването на трансгранични проекти с бърз старт, свързани с транспорта, възобновяемите енергии, широколентовите комуникации и научноизследователската дейност (установени съгласно Европейската инициатива за растеж) и реализирането на другите транспортни проекти с подкрепата на Кохезионния фонд. Тесните места в инфраструктурата в рамките на държавите също трябва да се премахнат. Използването на подходящи системи за определяне на таксите за инфраструктура може да допринесе за ефективната ѝ употреба и за развитието на устойчиво модално равновесие.

Насока 16. За да разширят, подобрят и свържат европейската инфраструктура, и да завършат приоритетните трансгранични проекти с конкретната цел да постигнат по-голяма интеграция на пазарите в рамките на разширения ЕС, държавите-членки следва:

1. да създадат подходящи условия за ресурсна ефективност на транспортната, енергийната и ИКТ инфраструктура, като отдадат приоритет на тези, които са включени в TEN мрежи, чрез допълване на механизмите на Общността, включително по-специално чрез включване на трансгранични отсечки и периферни региони като необходимо условие за постигане на успешно отваряне към конкуренцията на мрежовите индустрии;

2. да вземат под внимание създаването на публично-частни партньорства;

3. да разгледат възможността за подходящи системи за определяне на таксите за инфраструктура, за да осигурят ефективното ѝ използване и постигането на устойчиво модално равновесие, като наблягат на напредъка на технологиите и иновациите и като отчитат екологичните разходи и влиянието върху растежа.

Вж. също интегрираната насока „Улесняване на разпространяването и ефективната употреба на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) и изграждане на всеобхватно информационно общество“ (№ 9).

Съставено в Брюксел на 14 май 2008 година.

За Съвета

Председател

A. BAJUK